

Namsos 1/10-2019.

Til

Olje- og energidepartementet
postmottak@oed.dep.no

Fra
Naturvernforbundet i Namdalen
E-post: frode.staldvik@klv.no

Høringsuttalelse til NVEs forslag til en nasjonal ramme for vindkraft på land

NVEs forslag til Nasjonal ramme for vindkraft på land har høringsfrist 1. oktober 2019. Naturvernforbundet i Namdalen gir med dette uttalelse til rammen, med hovedvekt på område 27 Namdal.

Oppsummert

- Naturvernforbundet i Namdalen ber om at område 27 trekkes fra NVEs ramme for vindkraft på land.
- Urørt natur, som dominerer i område 27, har stor egenverdi.
- Vindkraft i område 27 vil ha svært store negative konsekvenser for reindrifta, jf. uttalelser fra de fire berørte reinbeitedistriktene og Fylkesmannen i Trøndelag og Nordland.
- Kunnskapsgrunnlaget om det biologiske mangfoldet i område 27 er svært mangelfullt og ikke tilstrekkelig til å prioritere området til vindkraft.
- Flere rødlista rovfuglarter hekker innenfor området. De er ikke nevnt i rammen. I tillegg finnes det flere rødlista dyre, plante, sopp og lavarter.
- Alle berørte kommuner i Namdalen og Trøndelag fylkeskommune har fattet politiske vedtak om ikke å godta ytterligere vindkraftutbygginger i urørt natur.
- NVEs mandat er svært snevert. Oppdatert kunnskap om alternativer vil vindkraft i urørt natur mangler dessverre.
- Vi viser til relevante opplysninger gitt i høringsuttalelse fra Naturvernforbundet i Trøndelag, og støtter dem.

Om NVEs mandat og prioritering av område 27

NVEs mandat er snevert. Oppdatert kunnskap om potensialet for energiøkonomisering, opprusting av gamle vannkraftverk, vindkraft utaskjærs, solenergi og andre fornybare kilder er ikke en del av mandatet. Dette er svært uheldig. Rammen slår nå bare fast at utslippsfri kraft er en vare verden i årene framover vil trenge mer og mer av. Ikke hvordan Norge, ut fra en samlet vurdering, kan bidra.

Rammen legger til rette for at landskapet i Namdalen totalt endrer karakter. Fra en region med større naturområder med villmarkspreget til små fragmenter av urørt natur mellom brede nye veisystemer, asfalterte oppstillingsplasser, svært høye tårn med svære rotorblader osv. Fire vindkraftanlegg er allerede bygd, er under bygging eller er gitt tillatelse til bygging langs kysten av Namdalen. Nå omfattes store deler av Namdalen av landets største prioriterte område. I rammen

antyder NVE at det i område 27 bør være plass til flere store og mindre vindkraftanlegg. Av hensyn reindrifta, som har fire reinbeitedistrikt berørt i område 27, mener NVE at det ikke bør bygges mer enn ett stort i hvert distrikt. Ytterliggere fire store anlegg, og i tillegg flere mindre, kan etter NVEs forhåpninger derfor etableres. Dette vil på kort tid bety svære naturinngrep i Namdalen, sannsynligvis de største noensinne.

Reindrift

Reindriftas samla vurdering av område 27 er krystallklar. Vindkraft vil få svært stor negativ konsekvenser. Vurderingen støttes av Fylkesmenns embetene i Nordland og Trøndelag. Reindrifta er under press fra blant annet rovdyrtap og allerede fragmentering av beiteområdene. Kunnskapsgrunnlaget om næringas nåværende bruk av arealene er likevel tilstrekkelig til at Naturvernforbundet i Namdalen sterkt anbefaler at hele område 27 må utgå fra rammen.

Kunnskapsgrunnlaget om naturverdier

Urørt og velfungerende natur har stor egenverdi. Sjeldne arter og sjeldne naturtyper kan i tillegg ytterligere øke verdien til et område.

Område 27 er mangelfullt kartlagt med hensyn til det biologiske mangfoldet. Miljødirektoratet har påpekt de store manglende i kunnskapsgrunnlaget for flere artsgruppe og naturtyper og at dette har gitt svært stor usikkerhet i deres vurderinger.

I område 27 er nå selv arter som f.eks. fjellrype (nær truet), lirype (nær truet) og storfugl, som de fleste kjenner av utseende, spredt og sjeldent rapportert observert i «Artskart». Dette til tross for at disse artene hyppig hekker innenfor området. Lirype er f.eks. den fuglearten som oftest blir drept av vindkraft på Smøla. Sårbare fuglearter som hubro, jaktfalk, fiskeørn, kongeørn og havørn er i løpet av de siste fem åra observert hekkende i området. Elvemusling, er et annet eksempel og som Norge har et særskilt ansvar for å ta vare på. Den finnes i området og er sårbar for nedslamming, som kan skje i en anleggsperiode, men er helt utelatt i vurderingene.

Det finnes ikke kunnskap om hva den samla belastningen på naturmiljøet av den massive pågående og NVEs uttalte forhåpninger om utbygginger av vindkraft i Namdalen. Negative menneskeskapte naturinngrep, forurensinger og ferdsel har allerede redusert det biologiske mangfoldet i Namdalen. Vindkraftas negative virkninger vil komme på toppen av dette og øke de samla belastningene på naturmiljøet.

Hele området naturverdier må grundig og systematisk kartlegges. Områdets enda ukjente naturverdier kan ikke nå veies opp mot de potensielle økonomiske gevinster. Kunnskapen om naturens verdi må kartlegges før eventuelle søknadsbehandling av vindkraftsøknader. Ikke «lokalitet» for «lokalitet» slik nåværende behandlingsprosedyrer av søknader legger opp til. Vi ber derfor om at område 27 tas ut av NVEs ramme.

Vindkraft skader lokal naturforvaltning

Vindkraft i urørt natur fører til svært store og ikke reversible naturinngrep. Flere kommunalt ansatte i Namdalen, som arbeider med miljørelaterte saker, har uttalt at rammen har gitt dem motivasjonsproblemer for jobben sin. Hva er hensikten med å legge ned stor arbeidsinnsats for å

følge opp det de fleste oppfatter som mikroskopiske naturinngrep sammenlignet med nærliggende vindkraftanlegg fører til?

Konklusjon

Naturvernforbundet i Namdalen ber om at område 27 trekkes ut av rammen. Realiseres NVEs forhåpninger, som gis for området i rammen vil det ha store negative konsekvenser for biologisk mangfold, sørsamisk språk og kultur, annen næringsutøvelse i utmark, naturopplevelser for bofaste og tilreisende og redusert potensial for bærekraftig næringsutøvelse og sameksistens med naturen. Dette har i Namdalen utløst et nærmes allment raseri og alle kommunene i Namdalen berørt av område 27 og Trøndelag fylkeskommune har gjort politiske vedtak mot vindkraft i urørt natur.

Naturvernforbundet i Namdalen
v/ styret

Kontaktperson:

Frode Staldvik

Frode Staldvik, styreleder

Tel. 414 95000

E-post: frode.staldvik@klv.no